

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : मे – २०२२

द्वितीय वर्ष

सत्र – ४

विषय:- समाजशास्त्रीय विचारवंत (भाग-२) (SC – 401)

दिनांक : २४/०५/२०२२

गुण : ६०

वेळ : स. १०.०० ते दु. १२.३०

- सूचना :**
१. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
 २. उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
 ३. उत्तरपत्रिकेत प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नक्रमांक लिहिणे आवश्यक आहे.

प्र.१. पुढील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार) (४०)

- १.१ वेबरने नोकरशाहीची कोणती वैशिष्ट्ये आणि कार्ये सांगितली आहेत?
- १.२ चीन आणि भारतातील धर्माविषयी वेबरचे विचार विशद करा.
- १.३ चार्ल्स कूले यांनी मांडलेल्या 'प्रतिबिंबित स्वत्वाची कल्पना' आणि 'प्राथमिक समूह' या संकल्पना स्पष्ट करून या दोहोमधील परस्परसंबंध लिहा.
- १.४ भ्रांत तर्काविषयी परेटोचे विचार मांडा.
- १.५ परेटोच्या श्रेष्ठीच्या अभिसरणाच्या सिद्धांताचे विश्लेषण करा.
- १.६ सोरोकीन यांचे सामाजिक आंतरक्रियांविषयीचे विचार स्पष्ट करा.

प्र.२. पुढील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) (१०)

- २.१ ऐतिहासिक आणि समाजशास्त्रीय कार्यकारण संबंधांमधील फरक स्पष्ट करा.
- २.२ कूले यांचे समाजशास्त्रीय पद्धतीबाबतचे विचार लिहा.
- २.३ परेटोने तर्कविसंगत कृतींचे कोणते प्रकार सांगितले आहेत?
- २.४ सोरोकीन यांनी संस्कृतीचे सांगितलेले प्रकार लिहा.

प्र.३. टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) (१०)

- ३.१ वेबरचे अधिकारांचे प्रकार
- ३.२ वर्ग, दर्जा, सत्ता
- ३.३ व्यक्तिनिष्ठ इच्छा आणि वस्तुनिष्ठ परिणाम
- ३.४ सोरोकीनचे क्रांतीचे समाजशास्त्र

Translation in English

Sub: Sociological Thinkers (Part-II) (SC-401)

Instructions:

- 1) All Questions are Compulsory
 - 2) Figures to the right indicate full marks.
 - 3) In the case of any doubt the Marathi version shall be held to be authentic and final.
 - 4) While writing answers the respective question numbers must be mentioned in the Answer Book.
-

Q.1. Answer the following questions in detail. (Any Four) (40)

- 1.1 Which are the characteristics and functions of bureaucracy stated by Weber?
- 1.2 Elucidate Weber's thoughts on Hinduism and Confucianism in China.
- 1.3 Explain Cooley's concepts of the 'looking glass self' and 'primary group'. Show how these two concepts are intertwined.
- 1.4 State Pareto's views on derivations.
- 1.5 Analyse Pareto's theory of circulation of elite.
- 1.6 Explain Sorokin's views on social interaction.

Q.2. Answer the following questions in brief. (Any Two) (10)

- 2.1 Explain difference between historical causality and sociological causality.
- 2.2 Write Cooley's thoughts on sociological methods.
- 2.3 Which are the types of non-logical action stated by Pareto?
- 2.4 Write Sorokin's types of culture.

Q.3. Write short notes. (Any Two) (10)

- 3.1 Weber's types of authority
 - 3.2 Class, status and power
 - 3.3 Subjective intentions and objective consequences
 - 3.4 Sorokin's sociology of revolution
-